

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 07.07.1994, sp. zn. 7 To 177/94, ECLI:CZ:KSPL:1994:7.TO.177.1994.1

Číslo: 13/1995

Právní věta: Samotná skutečnost, že svědek je cizím státním občanem a má trvalý pobyt v cizině, nemůže vést k závěru, že jej nelze vyslechnout před soudem České republiky pro nedosažitelnost ve smyslu § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Pokud vyhlášená mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána, umožňuje předvolat takového svědka, je zákonná podmínka nedosažitelnosti splněna, až když je zřejmé, že se svědek na předvolání k výslechu dobrovolně nedostaví.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 07.07.1994

Spisová značka: 7 To 177/94

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dokazování

Předpisy: 141/1961 Sb. § 211 odst. 2 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K odvolání okresního státního zástupce Plzeň-město Krajský soud v Plzni zrušil rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 31.3.1994 sp. zn. 1 T 31/93 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Uvedeným rozsudkem rozhodl Okresní soud Plzeň-město, že se obžalované H. L. a M. N. zprošťují obžaloby podle § 226 písm. c) tr. ř. pro skutek spočívající v tom, že v Plzni dne 9.11.1991 v době od 02.30 hod. do 06.35 hod. přivedly ve společnosti dalších dvou žen do bytu obžalované H. L. na Doudlevecké tř. č. 17 státní příslušníky USA J. E. B., nar. 29.9.1949 a R. W., nar. 15.8.1948, zde jim podaly alkohol, vodku s džusem a nezjištěný uspávací prostředek, po kterém oba upadli do bezvědomí. Ke škodě poškozeného J. E. B. pak odcizily peněženku s obsahem 400 Kčs, 100 DM a 30 amerických dolarů, ke škodě poškozeného R. W. peněženku s obsahem 9500 Kčs, 500 DM, 170 amerických dolarů, zlatý prsten, zlatý řetízek, náramkové hodinky a koženou bundu, vše v celkové hodnotě 53 276 Kčs, čímž měly spáchat ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. trestný čin loupeže dle § 234 odst. 1 tr. zák. Poškozený R. W. byl odkázán s celým svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Soud prvního stupně odůvodnil svůj zprošťující rozsudek tím, že nebylo prokázáno, že uvedený skutek byl spáchán právě obžalovanými. Soud prvního stupně vycházel z toho, že obě obžalované byly přítomny v bytě v době, kdy se zde nacházeli oba poškození, a byly tam přítomny i v době, kdy poškození pili nápoj s uspávacím účinkem. Podle názoru soudu prvního stupně však nebylo prokázáno, že by obžalované, a to i M. N., která nápoj podala poškozenému J. E. B., věděly, že jde o nápoj s takovým účinkem. Nebylo zjištěno, co se pak dělo dále s poškozenými v bytě a jakým způsobem se dostali na ulici, ani to, jak dlouho zde leželi.

Další dvě ženy, které byly v uvedenou dobu v bytě, nebyly zjištěny. Podle názoru soudu prvního stupně odpovědi na tyto otázky by nepochybně nepřinesl ani osobní výslech obou poškozených před soudem. Protože tedy nebylo prokázáno, že by se obžalované jakýmkoli způsobem vědomě podílely na přípravě a podání nápoje s uspávacím prostředkem, ani že by se zmocnily jakékoli z věcí poškozených, nebo že by jednaly v takovém úmyslu, nebylo možno spolehlivě učinit závěr o jejich vině. Protože nebylo dokázáno, že by se žalovaného skutku dopustily obžalované nebo jen jedna z nich, byly obě podle § 226 písm. c) tr. ř. obžaloby pro tento skutek zproštěny.

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolání okresní státní zástupce Plzeň-město. Namítal především, že soud prvního stupně se dopustil procesního pochybení, když výpovědi poškozených, o jejichž svědeckou výpověď byla obžaloba opřena, pouze přečetl podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř., aniž by tyto svědky k hlavnímu líčení předvolal. Podle názoru státního zástupce soud předem bezdůvodně činil závěr, že výslechem obou poškozených by nebyly zjištěny okolnosti rozhodné pro určení viny. Namítal dále, že měl být slyšen Ing. B., který byl ve věci přibrán jako tlumočník, a to jako svědek. Podle odvolání soud prvního stupně dále pochybil, když se nevypořádal s rozporův jednotlivých výpovědích svědka U., když tohoto svědka neupozornil na rozpor jeho výpovědi u hlavního líčení s výpovědí v přípravném řízení. Okresní státní zástupce Plzeň-město navrhl, aby odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a tomuto soudu přikázal, aby ve věci znovu jednal a rozhodl.

Krajský soud přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku a přezkoumal také správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo. Shledal, že odvolání okresního státního zástupce je důvodné.

Krajský soud dospěl k závěru, že soud prvního stupně nepostupoval správně, pokud při hlavním líčení dne 31.3.1994 pouze přečetl svědecké výpovědi svědků R. W. a J. E. B. podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Oba tito svědci byli opakovaně vyslechnuti v přípravném řízení, a to poprvé krátce po události, tj. 10.11.1991, podruhé pak 3.3.1992. K vyšetřovateli se bez problémů dostavili a z jejich vyjádření není patrné, že by se v budoucnu odmítali dostavit k výslechu k orgánům činným v trestním řízení v České republice. I když jde o osoby, které jsou státními příslušníky USA, oba mají bydliště ve Spolkové republice Německo. Svědek J. E. B. zde byl ještě v roce 1992 zaměstnán a svědek R. W. uváděl, že je ve Schweinfurthu majitelem diskokavárny. I z toho lze dovodit, že jejich pobyt v SRN nebyl pouze přechodný. Nic proto nebránilo soudu prvního stupně, aby oba svědky předvolal k hlavnímu líčení.

Podle ustanovení § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. je možno protokol o výpovědi svědka přečíst také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem, který odpovídal ustanovením trestního řádu, a taková osoba je pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou. Nestačí tedy, aby takový svědek dlouhodobě byl v cizině, ale musí být rovněž zjištěno, že z tohoto důvodu je svědek nedosažitelný. Soud prvního stupně však měl k dispozici adresy obou svědků v sousedním státu v místech nikterak extrémně vzdálených od místa soudu. Sama skutečnost, že svědek je cizím státním občanem a má trvalý pobyt v cizině, nemůže vést k závěru, že svědek nemůže být vyslechnut osobně před soudem České republiky pro nedosažitelnost a že jsou proto splněny podmínky pro přečtení jeho výpovědi podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Pokud příslušná mezinárodní smlouva, již je Česká republika vázána, umožňuje

předvolání, je zákonná podmínka nedosažitelnosti splněna tehdy, když se taková osoba na předvolání k výslechu dobrovolně nedostaví. Takovou smlouvou je v tomto případě Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních, 1) jejímiž signatáři jsou Česká republika i Spolková republika Německo.

Soud prvního stupně se však ani nepokusil oba svědky, kteří jsou zároveň poškozenými a jsou svědky, na jejichž výpovědi je postavena celá obžaloba, k soudu předvolat a zde je vyslechnout. Na tom by nic nemohla změnit ani případná správnost úvahy soudu prvního stupně, že by osobní výslech obou poškozených před soudem nemohl přinést odpovědi na dosud nezodpovězené otázky. Soud prvního stupně totiž v odůvodnění rozsudku ve smyslu ustanovení § 220 odst. 2 tr. ř. přihlíží ke svědeckým výpovědím svědků R. W a J. E. B. a jejich výpovědi používá jako důkazy. Opírá se tedy o důkazy, které v hlavním líčení nebyly provedeny v souladu s trestním řádem, když svědecké výpovědi obou svědků z přípravného řízení byly čteny u hlavního líčení v rozporu s ustanovením § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř.

Krajský soud proto dospěl k závěru, že napadený rozsudek byl vydán po řízení, které trpělo podstatnou vadou, a v důsledku toho se soud nemohl vypořádat se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. Vznikly proto pochybnosti o správnosti skutkových zjištění a je nutno provést důkazy, které při hlavním líčení provedeny nebyly.

V dalším řízení tedy soud prvního stupně předvolá svědky J. E. B. a R. W. k hlavnímu líčení a pokusí se je jako svědky vyslechnout. Teprve poté, co se tyto svědky nepodaří obeslat, případně se k hlavnímu líčení po řádném předvolání nedostaví, bude soud uvažovat o tom, zda je možno jejich svědecké výpovědi z přípravného řízení přečíst podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř.

Krajskému soudu proto nezbývalo nic jiného, než napadený rozsudek zrušit podle § 258 odst. 1 písm. a) - c) tr. ř., a vrátit věc soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

1) Redakční poznámka: Sdělení FMZV č. 550/1992 Sb.